

Tinerii cu diploma, batranii cu leafa

Din ce in ce mai multi tineri ies de pe bancile facultatilor si se trezesc cu o diploma nefolositoare in buzunar. Dupa luni intregi de cautat, timp in care ajung eventual la cateva interviuri fara rezultat, tinerii se lasa pagubasi si accepta orice post le iese in cale, chiar daca este sub nivelul pregatirii lor. Cei mai norocosi ajung sa culeaga celebrele capsuni de Spania sau sa dea cu var made in Italy. Acest fenomen duce la accelerarea procesului de imbatranire al fortei de munca. In plus, aflati in pragul pensionarii, cei in varsta renunta din ce in ce mai greu la slujba. Acestia sunt constienti ca nu pot trai cu o pensie de un milion de lei pe luna, situatie in care tinerii au tot mai putine sanse de a gasi un serviciu sigur, platit decent. In concluzie, "salariatii pe viata" tind sa acapareze piata muncii.

Dupa cativa ani buni de scoala, tinerii se aleg cu o diploma numai buna de pus in perete. Pentru ca la altceva deocamdata nu pare sa foloseasca. Nimeni nu este interesat de ce vor ei sa faca si mai ales, de ce pot ei sa faca. Forta de munca din Romania a luat-o pe un fagas descendent. Batranii se tin cu dintii de fotoliile ocupate. Toate anuarele statistice ale Romaniei, intocmite incepand cu anul 1989, indica acelasi lucru: calificarea fortei de munca este scazuta si sufera un proces continuu de imbatranire. In tara, la 100 de persoane adulte revin peste 70 de persoane aflate in afara limitelor de munca, iar aceasta proportie se modifica de la an la an in defavoarea tinerilor.

Situatie fara scapare

Perspectiva unei pensii mici, a medicamentelor scumpe si a caloriferelor inghetate, ca tot este sezonul, nu este cel mai bun indemn pentru a iesi din campul muncii. Exista si un alt trend in randul celor in varsta. Daca aleg, in cele din urma, sa iasa, totusi, la pensie, multi incearca sa isi rotunjeasca cumva veniturile si isi gasesc o slujba care sa le permita, in limitele legii, sa primeasca, in continuare, si pensia. Asta daca sanatatea le mai permite. Tinerii nu au alta solutie decat sa se multumeasca cu un salariu derizoriu si sa apeleze in continuare la bunavointa parintilor. Anunturile de angajare cer, aproape invariabil, experienta - un an, doi, trei, indeajuns cat sa goneasca orice tanar de-abia iesit de pe bancile facultatii. Este stiut, de exemplu, cat trebuie sa plateasca absolventii de drept pentru stagiatura pe langa un avocat si cum se realizeaza ea de obicei. Domeniul acesta ramane aproape inchis ermetic pentru un absolvent cu resurse financiare reduse. Faptul ca forta de munca de varsta a treia din Romania este cea mai activa din Estul Europei nu este deloc un motiv de mandrie. Ar trebui ca dupa o viata productiva sa te poti retrage linistit in "vacanta" si sa lasi altuia locul liber.

Experienta de viata

Ofertele de munca din ziarele sibiene sunt aproape identice in fiecare zi. Parca acelasi ziar s-ar reedita din nou si din nou. Cateodata mai apare un post de inginer. La care trebuie experienta. Destui de multi agenti de vanzari, in schimb, de parca toata lumea vrea sa vanda ceva. In rest, ospatari, chelnerite, cusatoretse, zidari, faiantari, vanzatori, muncitori. Unde sa se duca toti absolventii de facultate, daca nici macar calificarea in una din aceste meserii atat de cautate, dupa cum se pare, nu iti asigura un loc de munca stabil. Un tanar, daca vrea sa se angajeze sofer trebuie sa aibe experienta minim doi ani. Chiar si ospatarii, nu e de ajuns sa fi urmat doar scoala, trebuie sa aibe experienta. La coafor si cosmetica degeaba a luat zece pe linie la profesionala daca nu a lucrat inainte in alta parte. Pentru instalatii electrice si sanitare trebuie alti trei ani, iar ca sa ajunga sa dea restul la sibieni, de dupa tehghea, are mai multe sanse daca are ceva experienta in domeniu. In schimb, animatoarele pentru Japonia nu au nevoie de experienta. Pregatirea este asigurata de angajatori.

Multi patroni nu se gandesc ca un tanar, de-abia iesit din scoala, fie ea profesionala sau facultate, nu are cum sa acumuleze experienta daca nimeni nu ii da aceasta sansa. De undeva tot trebuie si el sa porneasca. Angajarea unui tanar are avantajele ei. Acesta vine cu tot avantajul tineretii si pofta de munca. Un tanar poate fi format exact dupa cerintele firmei respective, chiar daca acest proces poate fi ceva mai indelungat.

Drum bun

Ce le ramane de facut tinerilor? Sa stea la coada la pasaport cu speranta ca in strainatate cineva le va recunoaste meritele. Chiar daca ajunge inginer cu diploma sa puna acoperisuri cine stie pe unde, macar salariul va fi pe masura efortului si cu mult mai mare decat ar fi sperat de la un post din Romania. "M-am saturat de interviuri. Deja imi pierd orice speranta. Ba aveam prea multa experienta, desi am fost angajata doar de cateva ori pe perioade foarte scurte in timpul facultatii, ba nu aveam deloc. Oricum ar fi fost, nu era bine. Ma gandesc din ce in ce mai serios sa imi gasesc ceva in afara, decat sa mai stau aici si sa traiesc tot cu

ajutorul parintilor. ♦Esti ca o pagina alba pentru noi♦, mi-au spus la un interviu. Ma potriveam exact descrierii postului din anuntul de angajare. Cand am ajuns acolo mi-au spus ca nu am experienta. In rest, eram perfecta. Nu m-au angajat" , declara Mihaela G., absolventa de facultate promotia 2005.

 Calcul babesc

 In cativa ani, se va ajunge, poate, ca hartiile sa circule in birouri cu viteza melcului, sibienii sa urle la functionara de dupa ghiseu ca aceasta sa isi regleze aparatul auditiv, iar facturile sa fie scrise cu font de 16 pentru ca angajatii nu vad ce tasteaza fara ochelarii "de citit" .

Judetul Sibiu sta deocamdata destul de bine la raportul pensionari – angajati. Astfel, Sibiul ocupa locul al III-lea pe tara cu noua pensionari la zece angajati. Datele statistice arata ca un sfert din populatia judetului sunt pensionari. Casa Judeteana de Pensii nu are o evidenta completa a celor care inca mai produc venituri pe langa pensia lunara, in afara de cei carora legea le da aceasta posibilitate. Acestia pot fi identificati dupa declaratiile lunare nominale pe care angajatorii sunt obligati sa le depuna la Casa de Pensii. Astfel, categoriile de pensionari care pot cumula venituri pe langa pensie sunt nevazatorii, cei pensionati pentru limita de varsta sau pensionarii de invaliditate gradul III, care nu au voie sa munceasca decat la jumatate de norma. In afara acestora, beneficiari de pensie mai sunt si copiii orfani de ambii parinti. 1660 de sibieni se incadreaza in una din aceste categorii si se regasesc in declaratiile nominale depuse de angajatori la CJP. In rest, pensionarii asociati la firme, administratori, actionari, comanditari, membri ai asociatiilor familiale sau autorizati sa desfasoare activitati individuale, nu sunt obligati sa depuna aceste fise la CJP si deci nu se regasesc in nici o statistica. In plus, mai sunt si sibienii cu pensie de agricultor, care daca mai sunt inca in putere, nimic nu ii opreste sa mai creasca doua rosii pe care apoi sa le vanda la piata.

 Elida-Ioana CREMENE
